

Eggyel kevesebb...

Életkorunk előrehaladtával mind gyakrabban taglóz le bennünket az idő rohanása. Talán ezért is keressük az egyáltalán nem, vagy alig változó. Szinte misztikusan vonz bennünket egy-egy famatuzsálem, melyeken alig látszik az idő múlása. De sajnos ezek száma is fogyatkozik, legutóbb a Mátrában pusztult el egy tölgyfaóriás.

Sokunk számára jelentett origót a Mátrában a Nagyhalmaj-tisztáson álló öreg kocványtalan tölgy. Minden évszakban szívesen felkerestük, számtalan képen rögzítettük. Becsültük a korát, mértük a területét. Kétháromszáz év? Nehéz pontosan megmondani. Az 530 centiméteres törzskerület már egyértelműbb – ez ugyanis átlagosan 169 centiméteres átmérőt jelent. A hazai famatuzsálemeket listázó www.dendromania.hu honlap szerint ezzel Heves megye 5-7. legvastagabb tölgye volt (ennél pontosabb „helyezést” az eltérő időpontú mérések miatt nemigen lehet mondani).

Ha külföldi vendég érkezett, szinte kötelező programként megnéztük az „Öreget”, már csak azért is, hogy büszkélkedjünk vele. Az Országos Erdészeti Egyesület 2003. évi vándorgyűlésén a terepi programok keretében egyszerre több száz erdész tette tiszteletét nála. Ennek emlékét emlékkő is őrzi.

Hittük, hogy talán még a gyermekeinket is túléli. Nem így lett. A tavaly április végi hóvihár elbánt vele. Akkor vált nyilvánvalóvá, hogy robusztus törzsében hatalmas korhadat üreg tátongott. A sebezhetetlenség mítosza

hamar elillant. Gyakran van ez így nálunk, embereknél is. De van élet a halál után is, mégpedig nem is csak a fényképeken és az emlékezők emlékei révén. Ha valamire igaz ez kijelentés, hát egy kidőlt tölgyóriásra feltétlenül. Eredeti helyén visszahagyott törzse és vastag ágai, hosszú évtizedekig szolgálnak majd táplálékként és bújóhelyként gombáknak, rovaroknak, pókoknak, kételtűeknek. Az öreg tölgy – ahogy hosszú élete során mindig – halálában is az erdők nyüzsgő fajgazdagságát szolgálja egészen addig, amíg a talajjal nem válik egyenlővé. Ráadásul a kettéhasadt törzsdarabok maradványai mellett új lehetőség nyílt utódainak. Közülük nő majd a nagyhalmaji öreg tölgy utódja.

Leginkább rajtunk, mai erdészeken múlik, hogy 100-200 év múlva is lesznek-e olyan hatalmas tölgyek, bükkök, juharok, hársak, amelyek közelében utódaink elmélkedhetnek majd életről, múlttól, ősről, fákról, természetéről. Ennek tudatában végezzük mindennapi munkánkat.

**Csóka György,
Dudás Béla**